

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Jitky Zavřelové a soudců Jana Kratochvíla a Tomáše Foltase, v právní věci žalobkyně: **J. H.**, zastoupená JUDr. Marošem Matiaškem, LL.M., advokátem se sídlem Mánesova 48, Praha 7, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha 2, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 1. 2025, čj. MPSV-2025/14518-916, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 18. 8. 2025, čj. 175 Ad 6/2025-35,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobkyně **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III.** Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Nejvyšší správní soud se v tomto rozsudku zabýval povahou příspěvku na péči a jeho vztahem k čl. 19 a 28 Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením (č. 10/2010 Sb.m.s., dále jen „Úmluva OSN“).

[2] Žalobkyně navrhovala změnu výše příspěvku na péči, který na základě dřívějšího rozhodnutí Úřadu práce pobírala ve výši 12 800 Kč měsíčně, jakožto osoba závislá ve III. stupni závislosti. Úřad práce její žádost zamítl a rozhodl, že od června 2024 bude žalobkyni poskytován příspěvek na péči ve výši 4 400 Kč, jakožto osobě závislé ve II. stupni závislosti.

Za nezvládnuté uznal životné potřeby mobility, oblékání a obouvání, výkonu fyziologické potřeby, osobních aktivit a péče o domácnost. Žalobkyně se proti rozhodnutí odvolala.

[3] Odvolání Ministerstvo práce a sociálních věcí (žalovaný) zamítlo a potvrdilo rozhodnutí Úřadu práce. Oproti Úřadu práce ale žalovaný neuznal za nezvládnutou základní životní potřebu výkonu fyziologické potřeby a uznal za nezvládnutou základní životní potřebu péče o zdraví.

[4] Žalobkyně podala proti rozhodnutí žalovaného žalobu.

[5] Krajský soud žalobu zamítl jako nedůvodnou. Vyložil, že stěžejním podkladem rozhodnutí byl posudek vypracovaný příslušnou posudkovou komisí. Soudy (a potažmo ani žalovaný) totiž nejsou oprávněni posuzovat zvládání jednotlivých základních potřeb žalobkyně a ani její zdravotní stav. Jedná se o otázku odborně medicínskou. Přezkoumal proto, zda bylo možné z posudku vycházet. V tomto ohledu přisvědčil žalovanému, že posudek byl úplný, objektivní a přesvědčivý důkazní prostředek, ze kterého bylo možné vycházet. Žalovaný také podle krajského soudu řádně vypořádal námitky, které žalobkyně vznesla v písemném vyjádření k posudku. Závěrem krajský soud uvedl, že žalovaný snížením příspěvku na péči nezasáhl do práva žalobkyně na přiměřenou životní úroveň.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření účastníků

[6] Žalobkyně (stěžovatelka) se proti rozsudku krajského soudu bránila kasační stížností. Namítala, že:

1. Krajský soud pochybil při hodnocení důkazů. Posudek je totiž neúplný a nepřesvědčivý, jelikož se posudková komise nevypořádala se všemi relevantními lékařskými zprávami a ani s námitkami stěžovatelky.
2. Žalovaný a krajský soud nezohlednili ústavněprávní rozměr věci a závazky vyplývající z čl. 19 a 28 Úmluvy OSN.

[7] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[8] Jelikož ve věci stěžovatelky rozhodoval specializovaný samosoudce, zabýval se Nejvyšší správní soud tím, zda je kasační stížnost přijatelná. Podle § 104a odst. 1 soudního řádu správního platí, že rozhodoval-li před krajským soudem o věci specializovaný samosoudce a kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud jako nepřijatelnou. Nejvyšší správní soud přijme kasační stížnost k věcnému přezkumu pouze v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu, a to i) z důvodu neexistence, nejednotnosti nebo potřeby překonání judikatury, nebo ii) v případě zásadního pochybení krajského soudu (usnesení NSS ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. Nejvyšší správní soud, *Ostapenko*).

pokračování

[9] Stěžovatelka mimo jiné namítá, že krajský soud nezohlednil ústavněprávní rozměr věci a závazky vyplývající z Úmluvy OSN. Otázkou vztahu příspěvku na péči a Úmluvy OSN se Nejvyšší správní soud ve své judikatuře dosud nezabýval. Kasační stížnost je proto přijatelná.

III.a Povaha příspěvku na péči a jeho vztah k Úmluvě OSN

[10] Stěžovatelka ve své kasační stížnosti argumentovala čl. 19 a 28 Úmluvy OSN. Namítala, že krajský soud nedostatečně zohlednil ústavněprávní rozměr věci. Stejně jako žalovaný a Úřad práce se totiž omezil na formalistické hodnocení posudkových závěrů a nevzal v úvahu širší dopad rozhodnutí na možnost stěžovatelky vést důstojný a nezávislý život.

[11] Úmluva OSN je vyhlášenou a ratifikovanou mezinárodní smlouvou. Její ustanovení jsou plnohodnotnou a závaznou součástí právního řádu České republiky a tuto skutečnost je třeba zohlednit při zjištění konkrétního obsahu nárokovaného sociálního práva. Ustanovení jsou přitom různé povahy (rozsudek NSS ze dne 30. 10. 2014, čj. 4 Ads 134/2014-29, bod 27 a náleží ÚS ze dne 23. 1. 2018, sp. zn. I. ÚS 2637/17, bod 33). V každém případě lze však se stěžovatelkou souhlasit, že zákonná ustanovení musí být vykládána v souladu se závazky České republiky vyplývajícími z této Úmluvy.

[12] Podle čl. 19 Úmluvy OSN jsou smluvní státy povinny přijmout opatření, která osobám se zdravotním postižením zajistí, že budou mít možnost si na rovnoprávném základě s ostatními zvolit místo pobytu, kde a s kým budou žít a nebudou nuceny žít ve specifickém prostředí; dále státy zajistí, aby osoby se zdravotním postižením měly přístup ke službám poskytovaným v domácím prostředí, rezidenčním službám a dalším podpůrným komunitním službám, včetně osobní asistence; a také, aby komunitní služby a zařízení určená široké veřejnosti byly přístupné i osobám se zdravotním postižením a braly v úvahu jejich potřeby.

[13] Ústavní soud k čl. 19 Úmluvy OSN dovodil, že se jedná o ustanovení vyžadující provedení zákonem. Smyslem článku je, „aby osobám se zdravotním postižením bylo umožněno žít co nejsamostatněji (nejsvobodněji) ve smyslu vlastního rozhodování o svém (každodenním) životě a kontroly nad ním“, a že z něj „vyplývá esenciální požadavek, aby oprávněným osobám byly k dispozici vůbec nějaké služby sociální péče pro ně vhodné (byť nikoli nejlepší) a aby jim tyto služby umožnily vést alespoň elementárně důstojný život, bez automatického vyčlenění ze společnosti či ztráty veškeré osobní autonomie“ (náleží ÚS sp. zn. I. ÚS 2637/17, body 33, 34 a 47).

[14] Podle čl. 28 odst. 1 Úmluvy OSN smluvní státy uznávají právo osob se zdravotním postižením na přiměřenou životní úroveň, zahrnující dostatečnou výživu, ošacení a bydlení, dále i na neustálé zlepšování životních podmínek, přičemž podniknou odpovídající kroky, aby zabezpečily a podpořily realizaci tohoto práva bez diskriminace na základě zdravotního postižení. Odstavec 2 odkazovaného článku pak zavazuje smluvní státy uznávat právo na sociální ochranu.

[15] Zmíněná práva na přiměřenou životní úroveň a na nezávislý způsob života jsou veřejná subjektivní práva a patří mezi práva sociální (rozsudek NSS ze dne 30. 10. 2014, čj. 4 Ads 134/2014-29, bod 24 a náleze ÚS sp. zn. I. ÚS 2637/17, bod 43). Směřují vůči veřejné moci a mohou být uplatněna prostřednictvím konkrétního zákona, resp. provádějícího ustanovení (náleze ÚS sp. zn. I. ÚS 2637/17, bod 36).

[16] Zákonné provedení těchto práv je obsažené primárně v § 38 zákona o sociálních službách, který stanoví, že *„služby sociální péče napomáhají osobám zajistit jejich fyzickou a psychickou soběstačnost, s cílem podpořit život v jejich přirozeném sociálním prostředí a umožnit jim v nejvyšší možné míře zapojení do běžného života společnosti, a v případech, kdy toto vylučuje jejich stav, zajistit jim důstojné prostředí a zacházení. Každý má právo na poskytování služeb sociální péče v nejméně omezujícím prostředí.“* (srov. rozsudek NSS ze dne 27. 1. 2016, čj. 4 Ads 85/2015-57, body 37 a 38).

[17] Příspěvkem na péči se *„stát podílí na zajištění sociálních služeb nebo jiných forem pomoci podle tohoto zákona při zvládání základních životních potřeb osob.“* a *„[n]árok na příspěvek má osoba uvedená v § 4 odst. 1, která z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje pomoc jiné fyzické osoby při zvládání základních životních potřeb v rozsahu stanoveném stupněm závislosti“* (§ 7 odst. 1 věta druhá zákona o sociálních službách a § 7 odst. 2 zákona o sociálních službách).

[18] Stěžovatelka namítala, že krajský soud (a žalovaný) ústavněprávní rozměr případu pominuli. S tímto Nejvyšší správní soud nesouhlasí. Byť jsou závěry krajského soudu stručné, lze z nich seznat, že se krajský soud tímto rozměrem zabýval. Krajský soud ověřil, že stěžovatelce zůstal přístup k sociálním službám zachován. Vyslovil také závěr, že ke snížení výše příspěvku došlo v souladu se zákonem a nebylo svévolné. Stěžovatelku též poučil, že může žádat o jiné dávky státní sociální podpory.

[19] Zbývá tak posoudit, zda jsou uvedené závěry krajského soudu správné. Podstatné přitom je, zda rozhodnutím o snížení příspěvku na péči nedošlo k porušení práva stěžovatelky na přiměřenou životní úroveň a nezávislý způsob života.

[20] K tomuto posouzení slouží test racionality (náleze ÚS ze dne 24. 4. 2012, sp. zn. Pl. ÚS 54/10, bod 48 a náleze ÚS sp. zn. I. ÚS 2637/17, bod 45). Ten se skládá ze čtyř kroků: 1. Vymezení jádra (esenciálního obsahu) sociálního práva; 2. zhodnocení, zda se rozhodnutí dotýká samotného jádra sociálního práva; 3. posouzení, zda rozhodnutí sleduje legitimní cíl a není svévolným zásadním snížením celkového standardu sociálního práva; 4. zda rozhodnutí představovalo rozumný prostředek, kterým se mělo dosáhnout cíle, byť nikoliv nutně nejlepší, nejvhodnější, nejúčinnější či nejмoudřejší.

[21] Ústavní soud se ve své judikatuře k esenciálnímu obsahu práva na poskytování sociálních služeb (mezi které patří i příspěvek na péči) uvedl, že *„souvisí s hodnotou lidské důstojnosti (...); obecně jej tedy lze chápat jako zajištění minimálního rozsahu (standardu) daného sociálního práva, který umožňuje alespoň elementárně důstojný život.“* K zásahu do podstaty tohoto práva by mohlo dojít v situaci, *„kdy by veřejná moc při zajišťování služeb sociální péče byla zcela nečinná či nečinila žádné přiměřené kroky; kdy by určitá oprávněná osoba dlouhodobě neměla k dispozici žádné vhodné sociální služby, které by jí umožňovaly elementárně důstojnou“*

pokračování

existenci; či kdy by veřejná moc ze svého zájmu zcela vyloučila“ (nález ÚS sp. zn. I. ÚS 2637/17, bod 45).

[22] Nejvyšší správní soud obecně souhlasí se stěžovatelkou, že příspěvek na péči je sociální dávka. Jeho účelem je přispět k úhradě nákladů, které osoba s nepříznivým zdravotním stavem vynakládá na zajištění potřebné pomoci druhé osoby při zvládání základních životních potřeb. Důvodem pro přiznání tohoto příspěvku je pouze dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, který má za následek, že osoba potřebuje pomoc jiné fyzické osoby při zvládání základních životních potřeb (§ 7 odst. 2 zákona o sociálních službách a rozsudek NSS ze dne 16. 12. 2014, čj. 6 Ads 83/2014-80, bod 19). Nejedná se tedy o dávku, která by měla sloužit ke zvyšování životní úrovně, úhradě nákladů na bydlení a stravu nebo úhradě dluhů. Tomu ostatně odpovídá i skutečnost, že výše příspěvku a nárok na něj není závislý na majetkové situaci oprávněné osoby. Pro určení výše příspěvku je podstatný pouze stupeň závislosti na pomoci druhé osoby (§ 11 zákona o sociálních službách).

[23] Právní úprava nevylučuje ani snížení výše příspěvku na péči. K té je možné přistoupit, pokud z nově vypracovaného posudku (který je přesvědčivý a úplný), vyplýne, že posuzovaná osoba oproti původnímu stavu zvládá základní životní potřeby (§ 14 zákona o sociálních službách). I po snížení příspěvku na péči je ale možné v případě zhoršení zdravotního stavu (resp. zhoršení zvládání životních potřeb), podat novou žádost o jeho navýšení.

[24] V posuzovaném případě postupovaly správní orgány v souladu s právní úpravou. Stěžovatelka podala žádost o změnu výše příspěvku na péči. Správní orgány si nechaly vypracovat nové odborné posudky, z nichž vyplynulo, že je stěžovatelka osobou závislou ve II. stupni závislosti. Nejednalo se tedy o svévolné či neodůvodněné snížení nebo odebrání příspěvku na péči, či jeho nezákonné nepřiznání. Stěžovatelce zůstal příspěvek na péči zachován, byť ve snížené míře. Její náklady související se zajištěním pomoci při zvládání základních životních potřeb jsou stále (aspoň částečně) hrazeny z tohoto příspěvku. Pokud dojde ke zhoršení jejího zdravotního stavu, a toto zhoršení bude mít za následek nezvládání základních životních potřeb, může stěžovatelka podat novou žádost.

[25] K tomu, že by veřejná moc byla nečinná nebo nečinila žádné kroky, v nyní posuzovaném případě nedošlo. Stěžovatelce nebyl ani upřený přístup k sociálním službám. Správní orgány uznaly stěžovatelku osobou závislou ve II. stupni závislosti a přiznaly jí příspěvek v odpovídající výši. Optikou testu racionality nelze dojít k závěru, že by správní orgány nebo krajský soud zasáhly do jádra stěžovatelčina práva na přiměřenou životní úroveň a nezávislý způsob života.

[26] Nejvyšší správní soud ani nedospěl k závěru, že by šlo o svévolné rozhodnutí bez legitimního cíle (viz argumentace výše), či o rozhodnutí nerozumné. Tento poslední krok testu racionality je zdrženlivým poměřováním zájmů v kolizi.

[27] V tomto případě správní orgány (a v přezkumu krajský soud) postupem předvídaným zákonem zhodnotily zdravotní stav stěžovatelky a přesvědčivě odůvodnily, které životní potřeby uznávají jako (ne)zvládnuté. Stěžovatelce zůstal příspěvek na péči ve II. stupni. V daném případě nelze dospět k závěru, že by rozhodnutí bylo v nerozumném

poměru ve vztahu k veřejnému zájmu na zákonném a hospodárném vynakládání veřejných prostředků. Tedy v daném kontextu, aby příspěvek na péči pobírali pouze závislé osoby, a to právě ve stupni, který byl zjištěn objektivním lékařským posouzením.

[28] Na uvedeném nemůže nic změnit ani stěžovatelčina námitka, že nemá dostatek prostředků na pokrytí nutných výdajů. Jak Nejvyšší správní soud vyložil výše, příspěvek na péči není odvislý od majetkové situace oprávněné osoby. Jeho účelem není ani zlepšení majetkové situace nebo úhrada nákladů na živobytí. To ovšem neznamená, že právní řád nedisponuje nástroji, které pomohou takovou situaci řešit. K naplnění čl. 19 Úmluvy OSN totiž neslouží pouze příspěvek na péči, ale, jak správně podotkl již krajský soud, i jiné dávky státní sociální podpory (příspěvek na bydlení) či pomoci v hmotné nouzi, respektive od 1. 10. 2025 dávka státní sociální pomoci dle zákona č. 151/2025 Sb., o dávce státní sociální pomoci. I tyto dávky napomáhají tomu, že osoba (včetně zdravotně postižené osoby) bude mít dostatek prostředků, aby mohla vést důstojný a nezávislý život. Pokud stěžovatelka nedisponuje dostatečnými prostředky k úhradě svých mandatorních výdajů (jiných než souvisejících s poskytováním pomoci při zvládání základních životních potřeb), může podat žádost o přiznání těchto dávek.

[29] Nejvyšší správní soud tak uzavírá, že námitka stěžovatelky je nedůvodná.

III.b Posudek je úplný a přesvědčivý

[30] Úvodem k této části kasační argumentace Nejvyšší správní soud obecně souhlasí se stěžovatelkou, že příspěvek na péči není dávkou zdravotnickou, ale zejména sociální. Tímto příspěvkem se stát podílí na zajištění sociálních služeb nebo jiných forem pomoci podle tohoto zákona při zvládání základních životních potřeb osob (§ 7 odst. 1 zákona o sociálních službách). Nicméně důvodem pro přiznání tohoto příspěvku je dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, který má za následek, že příjemce potřebuje pomoc jiné fyzické osoby při zvládání základních životních potřeb (§ 7 odst. 2 zákona o sociálních službách a rozsudek NSS ze dne 16. 12. 2014, čj. 6 Ads 83/2014-80, bod 19). Při posuzování nároku na příspěvek se hodnotí schopnost zvládat zákonem definované základní životní potřeby. Podle § 9 odst. 4 zákona o sociálních službách „*při hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby se hodnotí funkční dopad dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu na schopnost zvládat základní životní potřeby; přitom se nepřihlíží k pomoci, dohledu nebo péči, která nevyplyvá z funkčního dopadu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.*“ V řízení o přiznání příspěvku na péči tak není určující, zda osoba skutečně základní životní potřeby zvládá, či nikoliv. Otázkou je, zda je nezvládá právě a pouze z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu (tj. zda existuje příčinná souvislost mezi nezvládáním životní potřeby a onemocněním). To, zda zdravotní stav znemožňuje žadateli zvládat základní životní potřeby, je převážně otázkou lékařské vědy.

[31] K otázce dokazování v řízení o příspěvku na péči se Nejvyšší správní soud ve své judikatuře již opakovaně vyjádřil. Například v rozsudku ze dne 17. 9. 2019, čj. 5 Ads 135/2018-19 uvedl, že správní orgány a soudy nejsou odborně způsobilé hodnotit zdravotní stav žadatele o příspěvek na péči. V řízení je proto stěžejním důkazem pro jejich rozhodnutí odborný posudek vypracovaný posudkovou komisí v rámci posudkového řízení, které je specifickou formou správní činnosti. S ohledem na tato specifika klade judikatura důraz na

pokračování

to, aby byl posudek jednoznačný, určitý, úplný a přesvědčivý. Těmto požadavkům posudek dostojí v případě, že „se v něm posudková komise vypořádá se všemi rozhodnými skutečnostmi, přihlédne k účastníkem řízení udávaným potížím, výsledkům sociálního šetření a lékařským zprávám. Své závěry musí posudková komise náležitě podložit a odůvodnit. Je nezbytné, aby posudek obsahoval vysvětlení, jakým způsobem posudková komise hodnotila veškeré posudkové podklady, které z nich považovala za relevantní, případně z jakého důvodu se od závěrů uvedených v některých z nich odchýlila. Posuzovaný zdravotní stav potom musí být popsán dostatečně jasně přesně, aby nevystávaly žádné další pochybnosti. Případné chybějící či nepřesně formulované náležitosti posudku, které způsobují jeho nepřesvědčivost či neúplnost, správní orgán totiž nemůže nahradit vlastní úvahou, jelikož pro to nemá potřebnou odbornou erudici.“ (rozsudek NSS ze dne 5. 3. 2015, čj. 6 Ads 299/2014-25, bod 13). Posudková komise nadto musí v odůvodnění posudku výslovně zohlednit jednotlivé činnosti vyjmenované v příloze č. 1 vyhlášky č. 505/2006 Sb. a vypořádat se se skutečnostmi, které posuzovaný namítal. Posudková komise, správní orgány i soudy zároveň musejí „mít na zřeteli, že s ohledem na sociálně citlivou situaci osob závislých na pomoci jiné fyzické osoby a důležitost příspěvku jim poskytovaného, je zapotřebí postupovat při posuzování stupně závislosti osoby důkladně.“ (rozsudek NSS ze dne 16. 3. 2016, čj. 3 Ads 262/2015-34).

[32] Zvládání základních životních potřeb zkoumá posudková komise v přijatelném standardu (tedy pouze v určitém základním rozsahu). Nezkoumá, jestli je posuzovaná osoba schopna tyto své potřeby obstarávat ve stejné míře jako v případě absence zdravotního postižení (rozsudek NSS ze dne 23. 9. 2014, čj. 1 Ads 86/2014-40, bod 15). Posouzení zvládání základních životních potřeb není ani intuitivní, nýbrž vyplývá z objektivizovaných kritérií (rozsudky NSS ze dne 29. 9. 2015, čj. 4 Ads 167/2015-27, bod 31; ze dne 26. 6. 2019, čj. 8 Ads 331/2018-37, bod 13).

[33] Obdobně ani subjektivně tvrzené obtíže nemohou být samy o sobě podkladem pro závěr o neschopnosti zvládat určitou životní potřebu ve smyslu § 9 zákona o sociálních službách. Kvalifikovaným důvodem pro pozbytí schopnosti zvládat základní životní potřebu v přijatelném standardu může být jediné nepříznivé zdravotní stav (§ 9 odst. 5 zákona o sociálních službách). Jeho posouzení je ale věcí odborně medicínskou, nikoliv subjektivní (rozsudky NSS ze dne 17. 12. 2015, čj. 8 Ads 104/2015-34, bod 18; ze dne 27. 1. 2021, čj. 2 Ads 80/2019-31, bod 27; a ze dne 22. 8. 2024, čj. 3 Ads 138/2024-31, bod 23). Určující skutečností je přitom „zdravotní stav a rozsah schopností žalobce, tedy objektivně určená míra, v jaké je žalobce na cizí pomoc odkázán, nikoliv rozsah, v jakém je mu tato pomoc k dispozici“ (rozsudek NSS čj. 2 Ads 80/2019-31, bod 27). Žadatel o příspěvek sice může „subjektivně pociťovat, že potřebuje s některými základními životními potřebami pomoc jiné osoby“, nicméně při posuzování zvládání základních životních potřeb pro účely přiznání příspěvku na péči je podstatné medicínské posouzení (rozsudky NSS ze dne 27. 1. 2021, čj. 2 Ads 80/2019-31, bod 27; a ze dne 8. 7. 2025, čj. 3 Ads 138/2024-77, bod 34).

[34] Stěžovatelka namítala, že krajský soud dospěl k nesprávnému závěru ohledně úplnosti a přesvědčivosti posudku. Komise v něm opomněla zhodnotit vzájemný vliv zdravotních postižení, kterými stěžovatelka trpí, nevysvětlila rozpor mezi svými závěry a závěry praktického lékaře a nezohlednila ani námítky a opakující se tvrzení stěžovatelky a pečující osoby o (ne)zvládání základních životních potřeb stěžovatelkou.

[35] Nejvyšší správní soud nejprve ověřil, že správní spis obsahuje veškeré podklady podle § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách, a že posudková komise při zpracování posudků vycházela z výsledků sociálního šetření a lékařských zpráv. Zároveň neshledal, že by z obsahu spisu vyplynuly obecné okolnosti nebo skutečnosti, kterými by mohla být správnost odborného posudku zpochybněna, nebo že by se jednalo o posudek vnitřně rozporný. To platí i pro výsledky sociálního šetření, které mohou často být zásadní. Konkrétní lékařské diagnózy mohou mít u různých lidí různé dopady. Vzhledem k účelu příspěvku na péči, je tak podstatné, jak se diagnóza projevuje u konkrétního člověka. V daném případě však nelze dospět k závěru, že by závěry posudkové komise byly v nevysvětleném rozporu s výsledky sociálního šetření.

[36] Nejvyšší správní soud uvádí, že podklady pro vypracování posudku, jakožto stěžejního podkladu, ze kterého žalovaný vycházel, zahrnovaly zdravotní dokumentaci praktického lékaře stěžovatelky, lékařské zprávy a posudkový spis Institutu pro posuzování zdravotního stavu (jehož součástí byla i zpráva o sociálním šetření). V posudku je uvedený diagnostický souhrn stěžovatelky, na jehož základě komise hodnotila zvládání životních potřeb. V posudkovém zhodnocení se komise vyjádřila ke zvládání jednotlivých životních potřeb a odůvodnila, proč je považuje za (ne)zvládnuté. Vypořádala se též s námitkami, které stěžovatelka uplatnila v odvolání. K rozsahu, v jakém bylo (ne)uznáno zvládání základních potřeb, Nejvyšší správní soud dodává, že je sice pravdou, že žalovaný na rozdíl od Úřadu práce neuznal za nezvládnutou základní životní potřebu výkonu fyziologické potřeby a uznal za nezvládnutou základní životní potřebu péče o zdraví. V posudku jsou však důvody (ne)uznání zvládání dané základní životní potřeby uvedeny.

[37] Krajský soud v rozsudku vyložil, proč považuje posudek, ze kterého vycházel žalovaný, za jednoznačný, určitý, úplný a přesvědčivý, a to zejména ve světle právní úpravy zakotvené v příloze č. 1 vyhlášky č. 505/2006 Sb., jakož i výše citované ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu. Podrobně vyložil, proč žalovaný neuznal jako nezvládnuté základní životní potřeby stravování, orientace, komunikace a fyziologické potřeby, a s těmito závěry se ztotožnil. K tomuto Nejvyšší správní soud připomíná, že soudu nic nebrání v tom, aby si závěry žalovaného osvojil souhlasnou poznámkou a odkázal na ně, pokud je rozhodnutí žalovaného řádně odůvodněno (rozsudek NSS ze dne 27. 7. 2017, čj. 3 Azs 288/2016-16, bod 12). Obdobně jako krajský soud, ani Nejvyšší správní soud nezpochybňuje, že stěžovatelka svůj zdravotní stav může vnímat jako neuspokojivý. Jak však Nejvyšší správní soud uvedl již v bodě [13] tohoto rozsudku, a krajský soud správně zmínil v bodě 40 rozsudku, subjektivně tvrzené obtíže nemohou být podkladem pro přiznání příspěvku na péči.

[38] Posouzení úplnosti a přesvědčivosti posudku provedené krajským soudem považuje Nejvyšší správní soud za dostačující. Tyto námitky jsou nedůvodné.

IV. Závěr a náklady řízení

[39] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná. Proto ji podle § 110 odst. 1 věta poslední soudního řádu správního zamítl.

pokračování

[40] O nároku na náhradu nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 soudního řádu správního ve spojení s § 120 soudního řádu správního. Stěžovatelka neměla ve věci úspěch a náhradu nákladů jí proto nelze přiznat. Žalovanému, kterému by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 6. listopadu 2025

Jitka Zavřelová
předsedkyně senátu